

w sprawie oceny programowej kierunku nauki o rodzinie prowadzonego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku nauki o rodzinie prowadzonego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie nie w pełni umożliwia studentom kierunku nauki o rodzinie osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach,
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

Większość efektów uczenia się odnosi się do innych dyscyplin (nauki teologiczne, nauki socjologiczne, psychologia, nauki prawne, nauki o zdrowiu), a nie do dyscypliny określonej jako

wiodąca, tj. pedagogiki (56% punktów ECTS). Wynika z tego zbyt duża różnorodność treści programowych. Zastrzeżenia budzi przyporządkowanie kierunku do różnych, a często odległych od siebie zakresowo dyscyplin naukowych: pedagogika, nauki socjologiczne, psychologia, nauki teologiczne, nauki o zdrowiu, nauki prawne. Wskazany przez Uczelnię procentowy udział punktów ECTS zakładanych do nabycia w zakresie dyscypliny wiodącej oraz innych dyscyplin naukowych nie odzwierciedla rzeczywistego ich udziału we współczesnym rozumieniu nauk o rodzinie jako nauki społecznej, co przekłada się na koncepcję i cele kształcenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię poinformowała, iż kierunek nauki o rodzinie wymaga wieloaspektowego przygotowania studentów, dlatego interdyscyplinarny charakter kierunku zapewnia studentom wszechstronne przygotowanie do roli zawodowej. Uczelnię argumentuje także, że w oparciu o stosowne analizy dokonała przyporządkowania kierunku do takich dyscyplin naukowych, jak: w przypadku studiów pierwszego stopnia – nauki socjologiczne, psychologia, nauki teologiczne i nauki o zdrowiu, natomiast na studiach drugiego stopnia – nauki socjologiczne, psychologia, nauki prawne i nauki o zdrowiu. Interdyscyplinarność ma służyć pogłębieniu i uporządkowaniu wiedzy na temat małżeństwa i rodziny w kontekście nauk społecznych i humanistycznych, umiejętności diagnozowania kondycji rodziny w kontekście różnorodnych przeobrażeń społecznych oraz zdobyciu kompetencji zakładających aktywne uczestnictwo w promocji i pomocy rodzinie za pomocą takich narzędzi jak: mediacja, coaching, terapia rodzinna. Kierunkowe efekty uczenia się znajdują swoje rozwinięcie i uszczegółowienie na poziomie poszczególnych zajęć, w szczególności zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz zajęć do wyboru. Większość zakładanych efektów uczenia się nadal odnosi się jednak do innych dyscyplin (nauki teologiczne, nauki socjologiczne, psychologia, nauki prawne, nauki o zdrowiu), a nie do dyscypliny określonej jako wiodąca, tj. pedagogiki (56% punktów ECTS). Zgodnie z art. 53 ustawy należy w ramach wskazanej dyscypliny wiodącej uzyskiwać ponad połowę efektów uczenia się, co w rzeczywistości nie jest osiągnięte przez studentów.

Ponieważ Uczelnię nie wskazała działań pozwalających stwierdzić usunięcie uchybienia związanego z nieprawidłowym przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych, dlatego też odpowiedź Uczelni nie zawiera argumentów stanowiących podstawę do podniesienia oceny spełnienia kryterium.

W odniesieniu do kryterium 2:

Sekwencja zajęć lub grup zajęć nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów w ramach dyscypliny wiodącej (zbyt wiele efektów, ich niespójność). Za mało jest treści zgodnych z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie pedagogiki i nauk socjologicznych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię poinformowała, że program studiów ma „charakter przejściowy” – jest realizowany od czasu usunięcia dyscypliny nauki o rodzinie do czasu jej przywrócenia. Uczelnię informuje, że w kwietniu 2021 roku został powołany Zespół ds. modernizacji kierunku nauki o rodzinie, który ma podjąć prace nad stworzeniem nowego programu studiów z uwzględnieniem dostosowania do planowanej dyscypliny nauki o rodzinie oraz aktualnych trendów w jej rozwoju. Uczelnię zakłada, że nie będzie wtedy konieczności

wskazywania innej dyscypliny wiodącej, tak jak ma to miejsce aktualnie, gdzie jako dyscyplinę wiodącą wskazano pedagogikę a tym samym wskazane w raporcie zespołu oceniającego zalecenie w jej ocenie traci moc. Podnoszona przez Uczelnię argumentacja jest nietrafna i bezpodstawna, ponieważ: 1) ocenie programowej podlega jakość kształcenia na aktualnie prowadzonym kierunku. Zmiany programu studiów podjęte w przyszłości będą podlegały kolejnej ocenie i dotyczą rozwoju kształcenia na prowadzonym kierunku, 2) podnoszone uchybienia dotyczące programu studiów z uwzględnieniem integracji interdyscyplinarnej zajęć w kontekście zakładanych efektów uczenia się dla kierunku nauki o rodzinie wymaga jego ponownego opracowania z uwzględnieniem podnoszonej przez Uczelnię interdyscyplinarności. Uwzględniając odpowiedź Uczelni należy stwierdzić, że nie zawiera ona argumentów stanowiących podstawę do podniesienia oceny spełnienia kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 3:

Prace dyplomowe, pomimo iż przygotowywane są w dyscyplinie naukowej pedagogika, nie odpowiadają koncepcji kształcenia i założonym dla kierunku efektom uczenia się. Prace dyplomowe nie są zgodne z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się, gdyż dotyczą zagadnień teologicznych i religioznawczych.

Realizowane prace dyplomowe w głównej mierze są pracami pogładowymi, opartymi o analizę literatury przedmiotu (przeгляд literatury), zawierają błędy metodologiczne, uniemożliwiające weryfikację zakładanych efektów uczenia się w zakresie projektowania, przeprowadzenia i analizy badań empirycznych z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię poinformowała, że przeprowadzony został audyt wewnętrzny jakości prac dyplomowych. Uczelnię przedstawiła protokół z audytu (załącznik nr 2 dołączony do odpowiedzi Uczelni). Odpowiedź Uczelni ma charakter wybiórczy, np. nie odniesiono się do uwag związanych z nadreprezentacją ocen bardzo dobrych. Analiza ocen prac dyplomowych zawartych w przedstawionych wykazach wykazała bowiem, że dominującymi ocenami prac dyplomowych są oceny bardzo dobre i dobre. Prace ocenione na ocenę dostateczną są nieliczne. Nie można zgodzić się z wyjaśnieniem Uczelni, że prace przeglądowe są dopuszczalne na kierunku nauki o rodzinie, bowiem w sylabusie seminarium licencjackiego i magisterskiego zarówno w opisie efektów uczenia się jak i w treściach programowych zakładane jest posiadanie przez studenta wiedzy o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie nauk o rodzinie, a w szczególności o formułowaniu problemów badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych (efekt NRL_ W14 przedmiotu *seminarium licencjackie*), umiejętności związane z zaplanowaniem, prowadzeniem i przedstawieniem wyników badań (efekt NRL_ U04 przedmiotu *seminarium licencjackie*). Treści merytoryczne zawarte w sylabusach zajęć nie odnoszą się do interdyscyplinarności kierunku i dyscypliny wiodącej pedagogika, bowiem ogranicza się zakres tematyczny seminarium do badań teologicznych (np. str. 3 sylabusu *seminarium licencjackie*). Tym samym należy uznać, że odpowiedź Uczelni nie zawiera argumentów stanowiących podstawę do podniesienia oceny spełnienia kryterium.

W odniesieniu do kryterium 4:

Nie we wszystkich przypadkach występuje zgodność posiadanego dorobku naukowego czy doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich z efektami uczenia się oraz treściami

programowymi zajęć, których prowadzenie im powierzono, co nie zapewnia prawidłowej realizacji zajęć i osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Polityka kadrowa nie zapewnia odpowiedniego doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, co zostało ujęte w niewłaściwej obsadzie zajęć (załącznik nr 1 do niniejszej uchwały). Tym samym prowadzona polityka kadrowa nie sprzyja uzyskaniu i utrzymywaniu odpowiedniej jakości kadry realizującej kształcenie oraz stałego jej monitorowania. Przekłada się to na niemożność osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

W odpowiedzi na przedstawiony zarzut Uczelnia przedstawiła wprowadzone zmiany w obsadzie zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2021/2022, jak również uzupełniła informacje dotyczące dorobku naukowego wskazującego na zasadność powierzenia prowadzenia zajęć przez określonych nauczycieli akademickich. W odniesieniu do zajęć realizowanych przez trzech nauczycieli akademickich podtrzymano jednak wskazane uchybienia dotyczące obsady zajęć. Stwierdzono nieprawidłową obsadę 7 zajęć, które wskazano w załączniku nr 1 do uchwały. Tym samym kryterium należy uznać za częściowo spełnione.

W odniesieniu do kryterium 9:

Publiczny dostęp do informacji nie obejmuje w sposób kompleksowy zagadnień z zakresu rekrutacji. Uchybienia dotyczące ujednoczenia i umiejscowienia informacji na temat procesu rekrutacji, tj. kryteriów kwalifikacji, harmonogramu, opisu kompetencji oczekiwanych od kandydata wymagają ich uspoźnienia (zgodności) na internetowej stronie wydziałowej i ogólnouczelnianej.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że informacje o procesie rekrutacji publikowane są każdego roku przed uruchomieniem rekrutacji. Przed publikacją weryfikowana jest aktualność kryteriów kwalifikacji, określany jest aktualny dla danego roku harmonogram rekrutacji oraz opis kompetencji oczekiwanych od kandydata. Uczelnia zaznacza, że informacje te zostały już przygotowane przed rekrutacją w bieżącym roku i w związku z rozpoczętą rekrutacją zostały opublikowane na stronie Uczelni. Uczelnia wskazała stosowny link. Odpowiedź Uczelni należy uznać za niepełną albowiem informacje na temat kompetencji oczekiwanych od kandydatów w procesie rekrutacji na studia, kryteriów oraz harmonogramu rekrutacji nie są ujednoczone i nie stanowią kompleksowej informacji dla kandydata. W wyniku podziału informacji pomiędzy stroną internetową Wydziału oraz stroną internetową Uczelni kandydat nie otrzymuje jednoznacznej informacji z jednego źródła. Argumentacja przedstawiona w stanowisku Uczelni nie pozwala na zmianę oceny kryterium.

W odniesieniu do kryterium 10:

Podjęte w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia działania nie są w pełni efektywne. ze względu na brak zgodności treści programowych z efektami uczenia się w zakresie dyscypliny wiodącej, brak prawidłowego doboru nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia pod kątem ich dorobku akademickiego i praktycznego oraz błędy w zakresie przygotowania prac oraz egzaminów dyplomowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że podejmie działania

na rzecz uruchomienia procedur zmieniających program studiów. Uczelnia wskazała, że stosowne wyjaśnienia znajdują się w odpowiedzi na zarzuty sformułowane do kryteriów 1-3. Jak wykazano w odniesieniu do odpowiedzi Uczelni na obecnym etapie wskazane wyżej błędy nie zostały usunięte. Tym samym przedstawiona przez Uczelnię odpowiedź nie może stanowić podstawy do zmiany oceny kryterium. Kryterium należy uznać za spełnione częściowo.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

Zaleca się dostosowanie efektów uczenia się na kierunku nauki o rodzinie dla dyscypliny wiodącej pedagogika oraz nauki socjologiczne.

W odniesieniu do kryterium 2:

Zaleca się dokonanie zmian programu studiów z uwzględnieniem efektów uczenia się w dyscyplinie pedagogika i nauki socjologiczne oraz treści zgodnych z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie wskazanych dyscyplin.

W odniesieniu do kryterium 3:

Zaleca się podjęcie niezbędnych działań mających na celu poprawę jakości prac dyplomowych, tak by ich realizacja umożliwiała weryfikację zakładanych efektów uczenia się w zakresie projektowania, przeprowadzenia i analiza badań empirycznych z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych.

W odniesieniu do kryterium 4:

Zaleca się dostosowanie obsady zajęć zgodnie z posiadanym przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku, dorobkiem naukowym i/lub doświadczeniem zawodowym.

W odniesieniu do kryterium 9:

Zaleca się ujednoczenie i umiejscowienie na jednej stronie internetowej informacji na temat procesu rekrutacji, tj. kryteriów kwalifikacji, harmonogramu, opisu kompetencji oczekiwanych od kandydata.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się podniesienie skuteczności prowadzonych działań w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów z uwzględnieniem dyscypliny wiodącej kierunku.
2. Zaleca się objęcie monitorowaniem efektów uczenia się zgodnie z koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku, w tym analizy wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu powtórne postępowanie oceniające kierunku nauki o rodzinie na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2023/2024.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Stanisław Wrzosek

Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada jest nieprawidłowa

Nazwa zajęć lub grupy zajęć/ poziom studiów/ rok studiów	Imię i nazwisko, tytuł zawodowy /stopień naukowy/tytuł naukowy nauczyciela akademickiego	Uzasadnienie
Wybrane zagadnienia prawne dotyczące rodziny Kurator ds. rodzinnych i nieletnich Nieletni w systemie prawnym System świadczeń pomocy społecznej Wybrane zagadnienia z prawa rodzinnego	[REDACTED]	Nauczyciel prowadzi bardzo zróżnicowane tematycznie zajęcia natomiast studia ukończył w roku 2016, co nie pozwala na zdobycie doświadczenia zawodowego w tak zróżnicowanych obszarach prawa. Nie posiada również dorobku naukowego we wskazanych obszarach. Pomimo dokonanych zmian nauczyciel nie posiada dorobku ani doświadczenia zawodowego w obszarze kurateli dotyczącej spraw rodzinnych i nieletnich
Opiekun praktyk na kierunku Pedagogika specjalna	[REDACTED]	Posiada wykształcenie w zakresie prawa. Natomiast doświadczenie zawodowe i dorobek naukowy nie odpowiada tematyce prowadzonego przedmiotu. Opiekunem praktyk zawodowych na kierunku powinna być osoba posiadająca wykształcenie kierunkowe dla danej praktyki zawodowej. Po analizie dokonanych zmian wskazane uchybienia zostały potrzymane

Edukacja w zakresie płodności	[REDACTED]	<p>Posiada wykształcenie w zakresie dyscypliny nauki medyczne i nauki o zdrowiu oraz socjologii. Nie posiada wykształcenia kierunkowego ani dorobku naukowego w zakresie prowadzonego przedmiotu.</p> <p>Edukacja jest przedmiotem oddziaływań osób posiadających wykształcenie pedagogiczne. Zatem należy w inny sposób nazwać realizowane zajęcia. Zespół oceniający nie kwestionuje dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego a odnosi się wyłącznie do oceny realizowanych zajęć. Brak sylabusu przedmiotu.</p>
-------------------------------	------------	--

